

Handläggare
Michael Norman
Telefon: 08-508 28 933**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2016-09-20, p.24

Utvärdering av dubbdäckförbud på Kungsgatan och Fleminggatan

Förvaltningens förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan av rapporten ”SLB 8:2016 Utvärdering av dubbdäcksförbud på Kungsgatan och Fleminggatan”.

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefMalin Tappefur
Enhetschef

Sammanfattning

Dubbdäckförbud infördes på Fleminggatan och Kungsgatan från 1 januari 2016. Syftet med förbudet var att förbättra luftkvaliteten på de aktuella gatorna. SLB-analys har på uppdrag av Trafikkontoret utvärderat effekten av infört dubbdäcksförbud.

Andelen lätta fordon med dubbdäck var ca 40 % innan förbudet och minskade till ca 30 % på Fleminggatan och Kungsgatan efter att förbudet införts. Antalet fordon med dubbdäck minskade med ca 2500 per dygn på Fleminggatan och ca 1500 per dygn på Kungsgatan.

Trafikmängden minskade från 17900 till 15600 fordon per dygn på Fleminggatan och från 14800 till 13700 fordon per dygn på Kungsgatan. Från 1 januari 2016 genomfördes även en större förändring av trängselskatten i Stockholm. Effekten har inneburit att trafiken både på Essingeleden och in och ut från innerstaden har minskat med 3-4 % (Trafikverket, 2016). Förändringen i trängselskatt kan ha påverkat trafiken på gator som behandlas i denna rapport. Även trafikförflyttningar till följd av arbeten kan ha påverkat siffrorna i denna rapport.

De uppmätta halterna av PM10 på Fleminggatan hamnar under EU:s miljökvalitetsnorm, men över det svenska miljökvalitetsmålet, under januari till maj 2016. På Fleminggatan uppmättes 18 dygn över miljökvalitetsnormen, $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, där dygnsmedelvärdet får överskridas maximalt 35 dygn under ett år. Samtliga dygn med PM10-halter över $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ inträffade från slutet av januari till första halvan av april och enbart då körbanan var torr eller delvis torr.

Det är svårt att dra några slutsatser av effekten på halterna av infört dubbdäcksförbud på Fleminggatan enbart baserat på mätningar. Detta beror på att mätningar endast är utförda under en kort tid år 2013 och 2015/2016. Meteorologin har stor inverkan på halterna och orsakar variation mellan åren. Under vintern 2015/2016 var vädret inte lika gynnsamt för PM10-halterna jämfört med tidigare år och halterna har av den orsaken ökat på samtliga mätstationer i Stockholm vintern 2015/2016 jämfört med de tidigare två åren. Kvarstår dubbdäcksförbudet så kommer även hösten inledas med en mindre dubbdäcksandel på förbudsgatorna. Detta minskar mängden ansamlad vägdamm under hela vinterperioden och talar för en större effekt på halterna av PM10 under kommande år.

Mot bakgrunden att det är svårt att dra slutsatser enbart baserat på mätningar har beräkningar av förändrade utsläpp och halter av PM10 även utförts för perioden januari till maj 2016. Beräkningar visar att utsläppen har minskat med 21 % på Fleminggatan och med på Kungsgatan 17 %. Minskningen var ännu högre under dygnen med de högsta halterna, 26 % respektive 20 % på Fleminggatan och Kungsgatan.

Beräkningar av halter visar att medelvärdet av minskade med $1,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ på Fleminggatan vilket motsvarar en minskning med 6,6 % av totala halten och en minskning av det lokala bidraget med 15 %. För dygnen med de högsta halterna så minskade de totala halterna med $5,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ vilket motsvarar 9,5 %. Det lokala haltbidraget minskade då med 13 %. För beräknat antal dygn med PM10 halter över miljökvalitetsnormen, $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, så innebär dubbdäcksförbudet ingen skillnad mot de uppmätta 18 dygnen över miljökvalitetsnormen på Fleminggatan. Anledningen är att dygnsmedelhalterna var så pass högt över $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ att haltsänkningen till följd av dubbdäcksförbudet inte ledde till att de höga dygnsmedelhalterna klarade miljökvalitetsnormen på $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

För Kungsgatan minskade medelvärde med $1,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ genom dubbdäcksförbudet. Det motsvarar en minskning med 5,9 % av PM10-halten och 16,6 % minskning av det lokala bidraget. Antalet dygn över $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ minskade från 5 till 3 tack vare dubbdäcksförbudet.

Bilagor

1. SLB 8:2016 Utvärdering av dubbdäcksförbud på Kungsgatan och Fleminggatan